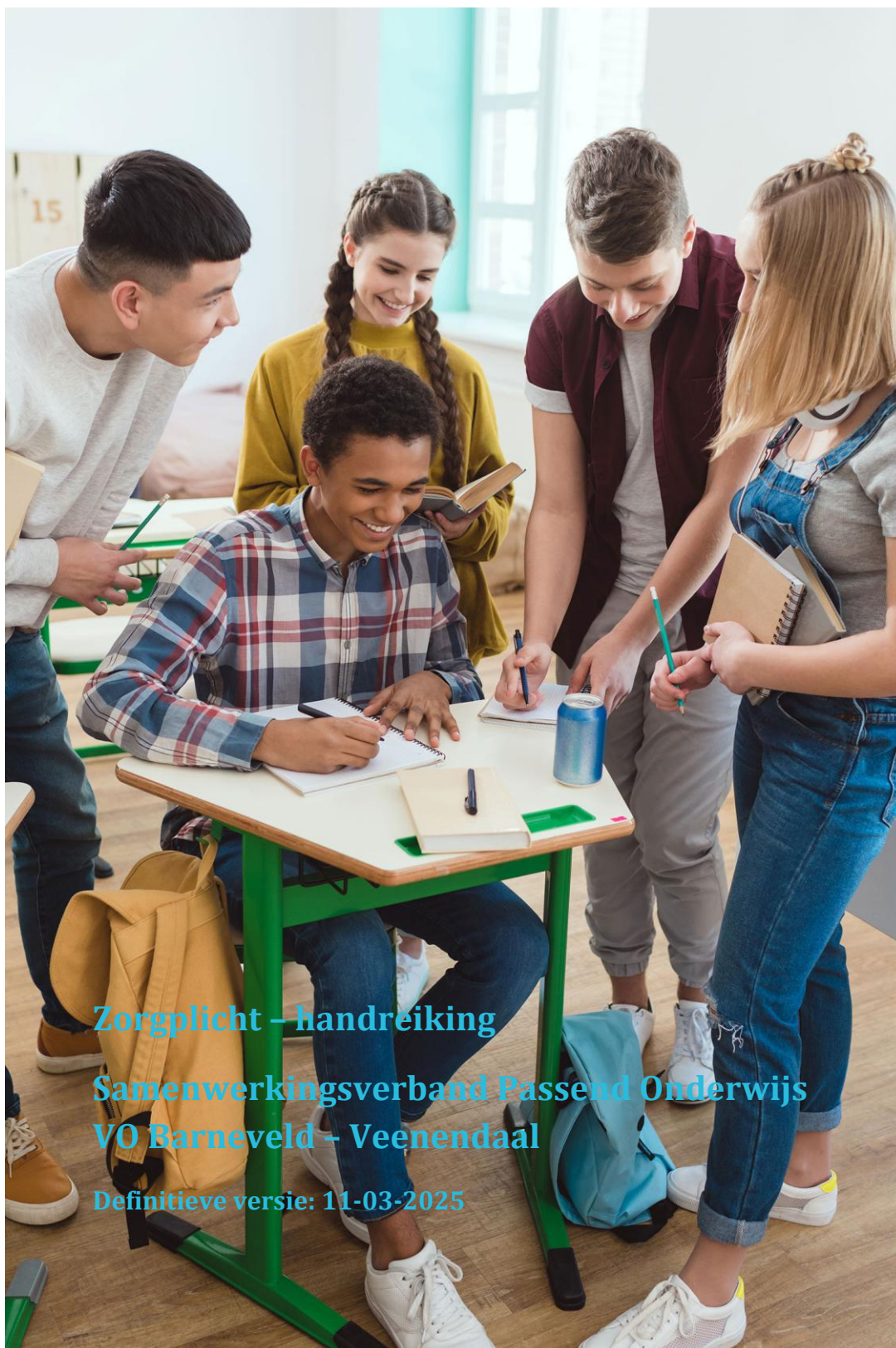

passend onderwijs
BARNEVELD-VEENENDAAL

Zorgplicht – handreiking

**Samenwerkingsverband Passend Onderwijs
VO Barneveld – Veenendaal**

Definitieve versie: 11-03-2025

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Zorgplicht binnen het SWV POBV	3
2.1.	Wat is zorgplicht?	3
2.2.	Uitgangspunten zorgplicht in SWV POBV	3
2.3.	Zorgplicht bij aanmelding	4
2.4.	Wanneer eindigt de zorgplicht voor een school voor een aangemelde leerling?	4
3.	Ondersteuning en doorverwijzing	4
3.1.	Extra ondersteuning binnen de eigen school	4
3.2.	Bovenschoolse voorzieningen en OPDC	4
3.3.	Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor speciaal onderwijs	5
4.	Voorkomen en aanpak van thuiszitters	5
4.1.	Meldplicht bij dreigend thuiszitten	5
4.2.	Oplossingsroutes voor thuiszitters	6
5.	Samenwerking en doorzettingsmacht	6
5.1.	Samenwerking met ouders en leerlingen	6
5.2.	Samenwerking met gemeenten en jeugdhulp	6
5.3.	Bindend advies van de directeur-adviseur	6
6.	Wat gebeurt er als ouders het aanbod weigeren?	6
6.1.	Kind is nog niet ingeschreven	6
6.2.	Kind is al wel ingeschreven	7
6.3.	Naar de rechter	8

1. Inleiding

Het voortgezet onderwijs is voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben gericht op individuele begeleiding afgestemd op de behoeften van de leerling. Dit betekent dat scholen¹ verantwoordelijk zijn voor het bieden van een passend onderwijsaanbod, binnen de eigen school of, indien nodig, op een andere school of in een gespecialiseerde onderwijsvoorziening. Het laatste noemt men zorgplicht.

Deze handreiking is bedoeld om duidelijkheid te bieden over de uitvoering van deze zorgplicht binnen SWV POBV en is gebaseerd op de uitgangspunten uit het Ondersteuningsplan 2025-2029. Hierin staan samenwerking, preventie en maatwerk centraal, met als doel zoveel mogelijk leerlingen binnen het regulier onderwijs te ondersteunen en thuiszitters te voorkomen.

2. Zorgplicht binnen het SWV POBV

2.1. Wat is zorgplicht?

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op school geldt de zorgplicht. De leerling krijgt ondersteuning op school, of de school zoekt een passende andere plek. Scholen zijn verplicht ervoor te zorgen dat iedere leerling op een passende plek terecht komt.

2.2. Uitgangspunten zorgplicht in SWV POBV

Inclusiever onderwijs

Scholen formuleren hun ondersteuningsbeleid en leggen dit vast in een schoolondersteuningsprofiel. Het bevoegd gezag moet dat ten minste een keer per vier jaar vaststellen. Het profiel is in art. 1.1 WVO 2020 gedefinieerd als 'een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven'. Hierbij gaat het zowel om de ondersteuning die de school zelf kan bieden als om de gespecialiseerde ondersteuning die zij met hulp van het samenwerkingsverband kunnen bieden. Doel is zoveel mogelijk leerlingen de benodigde ondersteuning te geven in het regulier onderwijs.

Dekkend en toegankelijk ondersteuningsaanbod

Samenwerkingsverbanden hebben als taak om met de aangesloten schoolbesturen te zorgen voor een dekkend ondersteuningsaanbod, zodat voor alle kinderen met een ondersteuningsbehoefte een passend onderwijsaanbod is in de eigen regio, zonder lange wachttijden of drempels.

¹ In deze handreiking wordt gesproken over scholen, omdat deze feitelijk zijn belast met de uitvoering van de zorgplicht jegens hun leerlingen. Echter wettelijk gezien is het bevoegd gezag verantwoordelijk.

2.3. Zorgplicht bij aanmelding

Bij schriftelijke aanmelding van een leerling onderzoekt de school binnen zes weken of plaatsing mogelijk is. Zo niet, dan zoekt de school in overleg met ouders naar een passende onderwijsplek op een andere school. Het samenwerkingsverband kan worden gevraagd om advies. Indien nodig kan de beslistermijn met vier weken worden verlengd.

Een school kan beslissen om een aanmelding niet te behandelen indien de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor het beoordelen van de aanmelding g. Het bevoegd gezag geeft de ouders de gelegenheid om de aanmelding aan te vullen binnen een termijn die de school heeft gesteld, alvorens de school de aanmelding buiten behandeling stelt.

Toelating van leerlingen tot een school is geen wettelijk recht: de beslissing over de toelating ligt in principe bij het bevoegd gezag. Dat kan hiervoor een toelatingsbeleid hanteren, zolang dat transparant en consistent is en consequent wordt toegepast. In het toelatingsbeleid kunnen denominatieve aspecten een rol spelen, maar ook een gebrek aan plaatsruimte, de eventuele behoefte van de leerling aan extra ondersteuning en de mogelijkheden van de school op basis van het schoolondersteuningsprofiel.

Het bevoegd gezag baseert zijn beslissing om een leerling tot het eerste leerjaar toe te laten en in een bepaalde brugklas of op een bepaalde schoolsoort te plaatsen op het definitieve advies van de basisschool.

2.4. Wanneer eindigt de zorgplicht voor een school voor een aangemelde leerling?

De zorgplicht van een school eindigt op het moment dat ouders van een leerling een aanbod is gedaan op een andere school, die bereid is de leerling in te schrijven

3. Ondersteuning en doorverwijzing

3.1. Extra ondersteuning binnen de eigen school

Scholen in SWV POBV bieden basisondersteuning en bieden daarnaast extra ondersteuning zoals is opgenomen in het schoolondersteuningsprofiel (SOP), zoals individuele begeleiding, specialistische ondersteuning en maatwerkprogramma's. Elke school heeft een ondersteuningcoördinator en een schoolcontactpersoon binnen SWV POBV.

3.2. Bovenschoolse voorzieningen en OPDC

Als de ondersteuning binnen de eigen school niet toereikend is, kan de school bij het samenwerkingsverband een aanvraag doen voor een plaatsing van een leerling in de bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband, het orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC).

Een dergelijk verzoek is onderbouwd met een OPP dat met ouders is besproken. Het OPP geeft aan welke zorg de leerling nodig heeft en welk doel wordt beoogd met de plaatsing in het OPDC.

Het samenwerkingsverband overlegt over de aanvraag met de school en de gedragswetenschapper van het OPDC en neemt daarna een beslissing omtrent een aanbod voor een arrangement in het OPDC

In het OPDC worden verschillende arrangementen geboden, zoals:

Regulier arrangement

Tijdelijke ondersteuning met als doel terugkeer naar regulier onderwijs of een andere vorm van passend onderwijs.

Binnenboord-arrangement

Voor (vermoedelijk) hoogbegaafde leerlingen die dreigen vast te lopen of reeds vastgelopen zijn.

Thuiszitters-arrangement

Maatwerk voor leerlingen die (dreigen) uit te vallen.

Een arrangement is in beginsel kortdurend en wordt toegekend voor een periode van 13 weken en kan eenmalig worden verlengd met een periode van 13 weken. Bij maatwerktrajecten wordt een arrangement voor langere tijd toegekend en dit kan in uitzonderlijke situaties maximaal twee jaar duren.

Elk half jaar wordt geëvalueerd of het arrangement nog bijdraagt aan de doelstellingen van het OPP.

Gedurende het verblijf van een leerling in het OPDC blijft de leerling ingeschreven op de school. De school blijft nauw betrokken bij het voor de leerling opgestelde OPP en het bewaken van de in het OPP opgenomen doelstellingen.

3.3. Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor speciaal onderwijs

Als de ondersteuningsbehoefte van een leerling groter is dan de school gelet op het schoolondersteuningsprofiel kan bieden kan een TLV worden aangevraagd bij SWV POBV. Ouders worden betrokken bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring. De onderbouwing van een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring wordt opgenomen in het OPP, waarover op consensus gericht overleg plaats vindt. Instemming van ouders met de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring is echter niet verplicht. De TLV-aanvraag wordt door het samenwerkingsverband binnen acht weken beoordeeld. Zowel ouders als de school kunnen tegen deze beslissing opkomen in bezwaar bij het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband vraagt, alvorens op het bezwaar te beslissen, advies aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring.

4. Voorkomen en aanpak van thuiszitters

4.1. Meldplicht bij dreigend thuiszitten

Als een leerling langer dan vier weken ongeoorloofd afwezig is, meldt de school dit bij de leerplichtambtenaar en het samenwerkingsverband. Hierbij wordt de M@ZL-aanpak gevolgd, gericht op een snelle en effectieve oplossing.

4.2. Oplossingroutes voor thuiszitters

Om thuiszitten te voorkomen en aan te pakken, hanteren scholen de volgende aanpak:

- Vroegtijdige signalering en preventie binnen de school
- Maatwerk in de school via extra ondersteuning
- Plaatsing in het OPDC voor intensieve begeleiding en terugkeer naar onderwijs
- Samenwerking met gemeenten en jeugdzorg voor bredere ondersteuning

5. Samenwerking en doorzettingsmacht

5.1. Samenwerking met ouders en leerlingen

Ouders worden actief betrokken bij het ondersteuningsproces en kunnen terecht bij het Ouder- en jeugdsteunpunt van SWV POBV voor onafhankelijke informatie over en ondersteuning bij passend onderwijs.

5.2. Samenwerking met gemeenten en jeugdhulp

Scholen en het samenwerkingsverband werken samen met gemeenten op het gebied van leerplicht, leerlingenvervoer en jeugdhulp. Het Overleg Op Overeenstemming Gericht (OOGO) stemt de samenwerking af.

5.3. Bindend advies van de directeur-adviseur

De scholen in het samenwerkingsverband zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. In beginsel dient dus voor elke leerling een passende plek te zijn. Indien ouders er desondanks niet in slagen om voor hun kind hun school te vinden omdat de aanmelding van hun kind wordt geweigerd, adviseert de directeur-bestuurder op verzoek van ouders of de school waar de leerling is aangemeld over de meest geschikte school in het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder hoort eerst de betrokken scholen en ouders alvorens advies wordt uitgebracht. Binnen het samenwerkingsverband geldt de afspraak dat dit advies bindend is.

6. Wat gebeurt er als ouders het aanbod weigeren?

Binnen SWV Passend Onderwijs Barneveld-Veenendaal (SWV POBV) werken scholen en het samenwerkingsverband samen om voor iedere leerling een passende onderwijsplek te realiseren. Scholen hebben een zorgplicht, wat betekent dat zij verantwoordelijk zijn voor het bieden of vinden van passend onderwijs voor elke aangemelde leerling.

6.1. Kind is nog niet ingeschreven

Stap 1: Gesprek en bemiddeling

- Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek waarin de bezwaren worden besproken
- De school onderzoekt of aanpassingen mogelijk zijn binnen de ondersteuning
- Het samenwerkingsverband kan bemiddelen als ouders en school er niet uitkomen

Stap 2: Schriftelijke bevestiging en formele kennisgeving

De school stuurt een formele brief aan ouders, waarin staat:

- Het geboden onderwijsaanbod en waarom dit passend is
- De consequenties van weigering
- De termijn waarbinnen ouders een keuze moeten maken
- Melding bij leerplicht en samenwerkingsverband om toezicht te houden

Stap 3: Verantwoordelijkheid verschuift naar ouders

Als ouders na 10 weken na aanmelding nog geen beslissing hebben genomen of het aanbod blijven weigeren:

- De school is ontslagen van haar zorgplicht
- Ouders zijn nu verantwoordelijk voor het vinden van een andere onderwijsplek
- Leerplicht wordt ingeschakeld als ouders nalaten een andere school te zoeken

6.2. Kind is al wel ingeschreven

Indien een school niet langer in staat is de voor een leerling benodigde ondersteuning te bieden vraagt de school ofwel een onderwijsarrangement aan (in het OPDC) of een tlv. Indien een tlv wordt verkregen wordt zorg gedragen voor een aanbod op een school waar de leerling toelaatbaar is. Wanneer ouders het aangeboden onderwijs weigeren kan de zorgplicht jegens een leerling worden opgeschort of – indien een andere school beschikbaar is waar de leerling toelaatbaar is – worden verwijderd. . Daarvoor dient de in de wet en in de schoolgids opgenomen procedure te worden doorlopen. De school doet van een verwijderingsbesluit melding aan de Inspectie en de Leerplichtambtenaar.

Stappen in de verwijderingsprocedure:

1. Brief aan ouders met een voornemen tot verwijdering
2. Ouders en leerling uitnodigen voor een gesprek waarin zij hun zienswijze kunnen geven op het voornemen
3. Definitief besluit over verwijdering door het bestuur of de directie indien deze daarvoor is gemandateerd

4. Tegen een verwijderingsbesluit staat bezwaar open. Ouders moeten daarop in het verwijderingsbesluit worden gewezen. Het schoolbestuur heeft 4 weken de tijd om te beslissen op het bezwaar. Dit kan met maximaal 6 weken worden verlengd indien meer tijd nodig is. Ouders worden in de gelegenheid gesteld hun bezwaar mondeling toe te lichten.
5. Ouders kunnen gelijktijdig de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO) vragen om over de verwijdering te oordelen. In dat geval houdt het bevoegd gezag de beslissing op bezwaar aan tot de GPO op het verzoek van ouders heeft beslist. Een bezwaarprocedure schort de verwijderingsbeslissing niet op. Ouders zullen daarvoor een verzoek moeten indienen bij de voorlopige voorzieningenrechter bij de rechtbank.
6. Uitkomsten van de GPO-procedure:
 - Advies aan de school om de verwijdering ongedaan te maken
7. - Advies de verwijdering in stand te laten, Het advies van de GPO is niet bindend maar wel gezaghebbend.

Zorgvuldig documenteren en samenwerken

Het is belangrijk dat de school de inspanningen documenteert, verslagen maakt van gevoerde gesprekken en ouders duidelijk informeert, zodat beoordeeld kan worden of de school zich voldoende heeft ingespannen om te komen tot een passend onderwijsaanbod.

6.3. Naar de rechter

Als ouders het niet eens zijn met de beslissing op het bezwaar van het bestuur, dan kunnen zij zich wenden tot de civiele rechter (in het geval het bijzonder onderwijs betreft) of de bestuursrechter bij de bevoegde rechtbank (indien het openbaar onderwijs betreft). In het laatste geval dient dit te gebeuren binnen zes weken na de beslissing op bezwaar